

MEDIATION NAAST RECHTSPRAAK

TOCH SAMEN HET CONFLICT OPLOSSEN

Informatie voor mensen en organisaties die al een juridische procedure hebben lopen.

INHOUD

Mediation naast rechtspraak	3
Wat is mediation	4
Wanneer is mediation een goede keuze	5
De uitgangspunten van mediation	7
Van rechter naar mediator	8
De keuze van de mediator	9
De eerste bijeenkomst	9
De volgende bijeenkomsten	9
De rol van de advocaat of gemachtigde	10
Het resultaat	10
De kosten	11
Evaluatie	11
Klachtenregeling	12
Voorbeelden uit de praktijk	13
Conflict in een maatschap	13
Een zakelijk conflict over contracten	14
Een arbeidsconflict	14
Problemen rond een uitkering	15
Alimentatie en verdeling na echtscheiding	16
De zelftest	17
Adressen	18

Mediation naast rechtspraak

U hebt een conflict met iemand of een organisatie en u komt er samen niet uit. Daarom bent u naar de rechter gestapt. Dat de rechter een uitspraak doet, is zeker. Maar het is afwachten of u gelijk krijgt en of met een juridische oplossing alle problemen zijn opgelost.

Daarom aan u ter overweging: mediation.

- Bij mediation lossen partijen hun conflict zelf op via de bemiddeling van een onafhankelijke derde, de mediator.
- Ook als uw procedure bij de rechter al loopt, kunt u nog kiezen voor mediation. Jaarlijks worden honderden procedures gestopt, omdat mensen er met behulp van een mediator in zijn geslaagd een oplossing te vinden.
- Tijdens de mediation wordt de procedure bij de rechter stilgelegd. Als u het tijdens de mediation niet of slechts gedeeltelijk met elkaar eens wordt, kunt u de juridische procedure (eventueel gedeeltelijk) weer voortzetten.

Hebt u na lezing van deze brochure nog vragen? Neem dan contact op met de mediationfunctionaris van het gerecht waar uw procedure loopt of kijk op www.mediationnaastrechtspraak.nl. Gegevens over de mediationfunctionaris vindt u achter in deze brochure.

Wat is mediation

Mediation is een manier om conflicten op te lossen. Bij mediation lossen partijen zelf gezamenlijk hun conflict(en) op via bemiddeling van een onafhankelijke derde, de mediator.

- Alle personen, instanties of organisaties die partij zijn in een conflict of procedure kunnen deelnemen aan mediation.
- De partijen zorgen zelf voor de inhoud van het gesprek door het uitspreken van verlangens, wensen, emoties, feiten, argumenten, voorstellen en tegenvoorstellen.
- Met de mediator bespreekt u samen alle aspecten en achtergronden van het conflict, en praat u over de wederzijdse voorstellen om tot een oplossing te komen.
- U kunt in allerlei soort conflicten voor mediation kiezen.
- De mediator is een deskundige bemiddelaar die de deelnemers kan helpen vastgelopen conflicten weer in beweging te krijgen en onderhandelingen kan begeleiden. De mediator spreekt geen oordeel uit en geeft geen inhoudelijke bijdrage. Hij zorgt er wel voor dat de oplossing op uitvoerbaarheid wordt getoetst. De mediators met wie het gerecht u in contact brengt, voldoen aan strenge kwaliteitscriteria.

Wanneer is mediation een goede keuze

In principe lenen alle grote en kleine conflicten zich voor mediation. Het maakt niet uit of het gaat om conflicten tussen kleine of grote ondernemingen, arbeidsgeschillen, familiezaken, burenruzies, consumentenzaken of om conflicten met de overheid.

Uit onderzoek blijkt dat niet zozeer het conflict zelf, maar ook andere factoren het succes van een mediation sterk bepalen. Die factoren hebben te maken met de motieven waarom mensen voor mediation kiezen:

- **Snel een oplossing**
Een mediation wordt gemiddeld binnen enkele maanden afgerond, soms zelfs binnen enkele weken of door een enkel gesprek van een paar uur.
- **Alles in eigen hand houden**
In een mediation bepaalt u zelf, samen met uw wederpartij, wat u afspreekt en wat u in een overeenkomst zet.
- **Maatwerk**
Een gerechtelijke procedure richt zich op de juridische aspecten van een conflict. Tijdens een mediation zoekt u gezamenlijk naar een oplossing voor alles wat met het conflict te maken heeft.
- **De relatie behouden**
Tijdens mediation krijgt iedereen de gelegenheid om alles uit te spreken en uit te praten. Daarna kunt u samen naar een oplossing zoeken. Op deze manier kunt u de persoonlijke en/of zakelijke relatie behouden, of althans op een goede manier afsluiten.

Mediation moet je willen

Wil een mediation kans van slagen hebben, dan moeten partijen de bereidheid hebben om met elkaar te onderhandelen. Vaak denkt de één dat de ander niet wil onderhandelen. Dit misverstand is te vermijden als beide partijen een zelftest invullen. Op basis daarvan beslissen zij vanuit hun eigen standpunt wat zij willen. Vaak kiezen de partijen, los van elkaar, voor mediation. De zelftest vindt u achter in deze brochure.

Ruimte voor onderhandeling

In een succesvolle mediation is ruimte voor onderhandeling. Is die ruimte er niet, dan heeft mediation geen zin. Mensen denken vaak dat er geen ruimte voor onderhandeling is, bijvoorbeeld als een van de partijen een instantie is. Regels zijn immers regels, en daar mag je niet van afwijken. Toch blijkt mediation ook in conflicten tussen een burger en een (overheids)instantie vaak de weg tot een gezamenlijke oplossing. Vaak gaat een conflict namelijk niet om regels, maar om misverstanden, miscommunicatie of verkeerde bejegening. Door daar aandacht aan te geven tijdens de mediation, ligt een oplossing vaak binnen bereik. Ook door uitleg over regelgeving en achtergronden komt een regeling dikwijls in bereik. Ook is het vaak mogelijk oplossingen te vinden die geen precedent scheppen en de (beperkte) onderhandelingsruimte niet te buiten gaan.

Praktische redenen om te kiezen voor mediation

Er zijn ook praktische redenen om te kiezen voor mediation. Zo kunnen in één mediation verschillende zaken die met elkaar samenhangen en waarbij meerdere partijen zijn betrokken tegelijk worden behandeld. Bovendien kan een mediation goedkoper uitpakken dan het voortzetten van de procedure voor de rechter.

Wanneer heeft mediation geen zin?

Als u vóór de gerechtelijke procedure al hebt geprobeerd het conflict door mediation op te lossen, en dat is niet gelukt, heeft het meestal weinig zin het nog een keer te proberen. Ook als u een principiële en openbare uitspraak wilt over een juridisch punt - bijvoorbeeld over de geldigheid van algemene voorwaarden – dan is mediation niet zo'n goede keuze.

De uitgangspunten van mediation

Veel van de zaken die via de rechter onderwerp van mediation worden, krijgen een geheel of gedeeltelijk goede afloop. Bij mediation gelden de volgende uitgangspunten die ook bijdragen aan succes.

- Tijdens de eerste bijeenkomst bespreekt de mediator de procedure met u en de andere partij(en). Vervolgens ondertekenen alle partijen een mediation-overeenkomst waarin de taken en verplichtingen van alle betrokkenen staan.
- Het hangt van de situatie af hoeveel gesprekken u voert en over welke periode. Veel mediations worden binnen een maand afgerond, en nemen niet meer dan zeven uur in totaal in beslag. Bestuurszaken, belastingzaken en kantonzaken duren meestal korter en gecompliceerde zaken langer. Het is aan de partijen en de mediator om ervoor te zorgen dat de mediation niet langer dan drie maanden duurt. Bij onvoorziene omstandigheden kan daarvan in overleg met de mediationfunctionaris worden afgeweken.
- In principe is bij een mediation één mediator betrokken. Bij complexe (commerciële) zaken of als er veel partijen betrokken zijn bij een zaak, kan voor een eendaagse mediation onder begeleiding van twee (of meer) mediators worden gekozen.
- De gerechtelijke procedure wordt stilgelegd als u voor mediation kiest. Zodra u, de andere partij of de mediator aangeeft de mediation te willen stoppen, of als u er toch niet samen uitkomt, wordt de zaak terugverwezen naar de rechter. Hij zet dan de gerechtelijke procedure voort. Als u wel tot overeenstemming komt, wordt de gerechtelijke procedure gestopt.
- Mediation werkt volgens de regels van vertrouwelijkheid. Dit betekent dat u in alle openheid informatie en voorstellen kunt bespreken. Nieuwe informatie die tijdens de mediation boven tafel komt, is in principe vertrouwelijk. De mediator, uzelf of de andere partij mag deze informatie niet zonder instemming van de anderen aan de rechter of derden verstrekken.

- In principe zijn alle partijen bij alle besprekingen aanwezig. Een enkele keer kan de mediator besluiten u en de andere partij(en) elk voor een afzonderlijk persoonlijk gesprek uit te nodigen.
- Uw advocaat of gemachtigde kan de mediation of delen ervan bijwonen, maar bij voorkeur alleen als de advocaat of gemachtigde van de andere partij dit ook doet.
- De mediator houdt zich aan het reglement van de Mediatorsfederatie Nederland (MfN). Hierin staat onder andere dat hij een geheimhoudingsplicht heeft en onafhankelijk, neutraal en voortvarend moet optreden. Als u voor mediation kiest, krijgt u dit reglement toegezonden.
- Als het conflict (gedeeltelijk) wordt opgelost, worden de gemaakte afspraken schriftelijk vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst.
- Deelname aan de mediation is vrijwillig, maar niet vrijblijvend. Als u eenmaal voor mediation hebt gekozen, dan is het niet de bedoeling dat u zo maar wegblijft van een bespreking. Partijen en de mediator zijn vrij de mediation te beëindigen bij voorkeur in gezamenlijk overleg. Bij eenzijdige beëindiging spreekt voor zich dat u de andere partij(en) en mediator(s) op de hoogte stelt.

Van rechter naar mediator

Het is belangrijk dat mensen en organisaties zo veel mogelijk een oplossing op maat krijgen voor hun probleem. Daarom kijkt een rechter of uw zaak zich leent voor mediation. Als dat het geval is, ontvangt u een mediationvoorstel. Dat kan schriftelijk, maar ook mondeling, op de zitting. De mediationfunctionaris van het gerecht waar uw zaak loopt geeft informatie en helpt u bij het regelen van de mediation. U kunt zich ook zelf aanmelden bij de mediationfunctionaris van het gerecht waar uw procedure loopt. Ook dan is de mediationfunctionaris behulpzaam bij het regelen van de mediation, en als u zich niet samen met de wederpartij aanmeldt ook bij het benaderen van de wederpartij.

De keuze van de mediator

Voordat de eerste afspraak gemaakt kan worden, moet de mediator worden gekozen. U doet dit samen met de andere partij(en). De mediationfunctionaris geeft u een overzicht van mediators die zijn gekwalificeerd voor mediation naast rechtspraak. Op de lijst staat welke mediators met welke soort zaken ervaring hebben, wat hun achtergrond is en welk tarief ze hanteren. De mediationfunctionaris kent alle mediators van de lijst en kan u desgewenst adviseren. Het is belangrijk dat er nog geen persoonlijke of zakelijke band met de mediator bestaat, omdat anders sprake kan zijn van belangenverstrengeling.

De eerste bijeenkomst

De mediationfunctionaris maakt de eerste afspraak, vaak al binnen twee weken. In de praktijk blijkt dat een snelle afspraak een positieve uitkomst bevordert. De eerste bijeenkomst begint met de bespreking van de mediationregels en de inhoud van de mediationovereenkomst. Daarna inventariseert de mediator welke punten moeten worden opgelost en welke factoren de oplossing tot nu toe hebben belemmerd. Ook gaat hij na of de personen die aanwezig zijn de zaak tot een oplossing kunnen brengen en of zij daartoe volmacht hebben. De mediator brengt alle belangen in kaart, ook de niet-juridische. Of er tijdens de eerste bijeenkomst nog tijd is om oplossingen te zoeken, verschilt van geval tot geval. Soms wordt de mediation in één bijeenkomst afgerond. De mediator begint in principe blanco aan de mediation en kent meestal de achterliggende juridische stukken niet. Zo gaat hij onbevooroordeeld de mediation in. Als hij later bepaalde stukken wil zien, komt dit tijdens een bespreking aan de orde.

De volgende bijeenkomsten

Aan het eind van elke bijeenkomst vat de mediator de voortgang samen en wordt een afspraak voor een volgende bijeenkomst gemaakt. Als alle belangen in kaart zijn gebracht, zoeken de partijen naar oplossingen die zoveel mogelijk tegemoet komen aan een ieders belangen. De mediator toetst of de gevonden oplossingen in de praktijk uitvoerbaar zijn. Vervolgens legt hij de gemaakte afspraken schriftelijk vast in een vaststellingsovereenkomst.

De rol van de advocaat of gemachtigde

Het is belangrijk dat u elke bijeenkomst goed voorbereidt. Zet bijvoorbeeld op een rij welke belangen er allemaal spelen, ook de niet-juridische, en wat voor u echt het belangrijkste is. Dit kunt u eventueel samen met uw advocaat doen. Daarnaast is het goed om na te gaan wat voor de andere partij belangrijk zou kunnen zijn en of u hem of haar daarin tegemoet kunt en wilt komen. Er zijn geen advocaten of gemachtigden bij de bijeenkomsten aanwezig, tenzij u daarover met elkaar andere afspraken maakt. Soms is het goed dat de advocaten erbij zijn, bijvoorbeeld als er advies nodig is over de haalbaarheid van een oplossingsvoorstel, of als zij steun bij de gesprekken kunnen bieden. Maar u kunt ook tussen de bijeenkomsten door met hen overleggen.

Het resultaat

Als u het helemaal met elkaar eens bent, worden de details van de afspraken neergelegd in een vaststellingsovereenkomst. Deze overeenkomst kan worden opgenomen in een proces verbaal, vonnis of beschikking. De gerechtelijke procedure wordt beëindigd. De mediator, uw advocaat of uw gemachtigde bespreekt met u welke stappen u daarvoor nog moet zetten.

Bent u het over een aantal zaken eens geworden en blijft er een juridisch punt over, dan kunt u hierover de beslissing van de rechter vragen. De mediator legt dan uw gedeeltelijke overeenstemming vast en geeft aan hoe u de gerechtelijke procedure kunt voortzetten. Deze procedure is dan wel vereenvoudigd en bekort door de mediation.

Hebt u geen of een gedeeltelijke overeenstemming bereikt, dan kunt u de gerechtelijke procedure direct voortzetten. In dit geval wordt de afgesproken vertrouwelijkheid van belang. Tijdens de laatste bijeenkomst bij de mediator spreekt u af welke gegevens en stukken u en uw wederpartij in de procedure mogen inbrengen. Mededelingen over onderhandelingen of voorstellen blijven altijd vertrouwelijk, tenzij u hierover gezamenlijk uitdrukkelijk een schriftelijke afspraak maakt.

De kosten

Bij verwijzing via een gerecht zijn partijen gezamenlijk verantwoordelijk voor de betaling van de mediator. Partijen maken een afspraak over de verdeling van de kosten.

Als u een toevoeging hebt voor uw advocaat, kunt u ook een toevoeging krijgen voor de mediator. De mediator vraagt deze voor u aan. U betaalt dan geen extra eigen bijdrage en ook niet het honorarium van de mediator. Procedeert u zonder advocaat en hebt u recht op een toevoeging, dan vraagt de mediator die voor u aan. De eigen bijdrage komt dan voor uw rekening, maar niet het honorarium van de mediator.

Heeft uw wederpartij een mediationtoevoeging en u niet, dan betaalt u de helft van het tarief van de mediator. Ieder betaalt het honorarium van zijn eigen juridisch adviseur. Wanneer u met een toegevoegde advocaat procedeert, hebt u deze kosten natuurlijk niet.

Mediators hanteren verschillende uurtarieven. Er zijn mediators die een instaptarief hanteren. Dit betekent dat iedere partij voor het eerste gesprek, met een maximum van twee uur, € 75,- (te vermeerderen met de btw volgens het geldende tarief) betaalt. Als u een mediator kiest die dit tarief hanteert, tekent u bij de aanvang van het gesprek met de mediator een incassomachtiging voor dat bedrag. Als de mediation na het eerste gesprek wordt voortgezet, geldt het normale uurtarief van de mediator.

De mediator bespreekt van te voren met u welke werkzaamheden hij in rekening zal brengen. Bij de afrekening krijgt u een urenverantwoording waarin de tijdsbesteding gespecificeerd per uur, activiteit en datum staat vermeld.

Evaluatie

Uw ervaringen met de verwijzing en mediation naast rechtspraak zijn van groot belang. Daarom krijgt u bij de afsluiting van de mediation een vragenlijst om in te vullen.

Klachtenregeling

Mediation naast rechtspraak wordt onder strenge kwaliteitsnormen aangeboden. Als u toch een klacht hebt over de mediator, dan kunt u deze indienen volgens de klachtenregeling van de MfN. Klachten over andere aspecten van de mediation kunt u indienen bij het bestuur van de gerechtelijke instantie waar uw procedure loopt.

Voorbeelden uit de praktijk

Dit zijn voorbeelden van geslaagde mediations die tijdens een gerechtelijke procedure hebben plaatsgevonden. De feiten en omstandigheden zijn gewijzigd om herkenbaarheid van de zaak te voorkomen.

Conflict in een maatschap

Twee advocaten werken al bijna twintig jaar samen in een maatschap. Sinds enige tijd botert het niet meer tussen de mannen. Over en weer beschuldigingen zij elkaar over de kwaliteit van het werk en de bejegening. De geschillen lopen zo hoog op, dat ze besluiten uit elkaar te gaan. Het ontbinden van de maatschap levert de nodige problemen op. Er is ruzie over de inventaris van het kantoor, over het bedrijfspand en over de bedrijfsnaam. Het geschil loopt uit op een procedure. Tijdens de procedure stelt de rechter mediation voor.

Onder begeleiding van de mediator krijgen de mannen eerst de gelegenheid om hun verhaal te vertellen. Hierdoor ontstaat een open sfeer. Er komt ruimte voor onderhandeling. Gezamenlijk stellen ze een lijst op van onderwerpen waarover ze moeten praten om de activiteiten te ontvlechten. In de volgende bijeenkomsten worden de ex-maten het met elkaar eens over de bedrijfsnaam, het pand en de verdeling van de inboedel en de klanten.

De ontbinding van de maatschap is daarmee binnen vijf weken geregeld. De gerechtelijke procedure zou zeker nog een jaar hebben geduurd. In deze zaak hebben de advocaten de bijeenkomsten bijgewoond en een grote bijdrage geleverd aan het vinden van de oplossingen.

Een zakelijk conflict over contracten

Een bedrijf uit Duitsland, producent van product X, heeft een samenwerkingsverband met een Nederlands bedrijf voor de distributie van dit product. Bovendien sluiten zij een managementcontract voor vier jaar. Het Duitse bedrijf levert professionele mankracht aan het Nederlandse bedrijf om de verkoop van product X te bevorderen. Na een jaar samenwerking naar volle tevredenheid neemt een Spaanse firma het Duitse bedrijf over. De Spanjaarden produceren en distribueren een vergelijkbaar product als X en het Duitse bedrijf gaat voortaan verder met deze vervanger van product X. Het Spaanse moederbedrijf zegt het managementcontract met het Nederlandse bedrijf eenzijdig op.

Het Nederlandse bedrijf protesteert, want het vreest een aanzienlijk omzetverlies als behalve het managementcontract ook de distributiefunctie wegvalt. Er ontstaat een wirwar van geblokkeerde betalingen en leveranties gevolgd door kort gedingen die leiden tot dwangsommen en meer gerechtelijke procedures in Duitsland en Nederland. De rechter stelt mediation voor.

In de eerste bijeenkomst wordt snel duidelijk dat beide partijen van het managementcontract afwillen. De samenwerking en de distributiefunctie, die voor beiden profijtelijk is, willen ze beiden behouden. Tevens blijkt dat de door de Spanjaarden voorgestelde afkoopsom niet reëel is. Om de relatie niet verder onder druk te zetten, wordt besloten de schade zo eenvoudig mogelijk vast te stellen. De financiële adviseurs werken het richtbedrag verder uit. In een tweede en laatste bijeenkomst komt men tot een definitieve afkoopsom die in de vaststellingsovereenkomst wordt opgenomen. De samenwerking wordt voortgezet: het Nederlandse bedrijf blijft de producten van het Spaanse bedrijf distribueren.

Een arbeidsconflict

Een ministerie heeft een arbeidsconflict met een van zijn medewerkers. De taak van de ambtenaar is veranderd en hij voelt zich miskend en ondergewaardeerd. Het conflict laait hoog op en leidt tot een procedure bij de rechter. Het ministerie verzoekt om beëindiging van het dienstverband. De rechter wijst partijen op de mogelijkheid van mediation en beide zijn daartoe bereid. Op de bijeenkomst wordt in een goede sfeer gesproken over de reden van de taakwijziging en ook worden de gevolgen voor de ambtenaar duidelijk. Hierdoor wordt het mogelijk dat de partijen

samen een oplossing vinden waarbij zowel het ministerie als de ambtenaar zijn gebaat. Het ministerie betaalt een schadevergoeding aan de medewerker, hij blijft in dienst en wordt op vrijwillige basis gedetacheerd binnen het departement. Zonder mediation was dit conflict waarschijnlijk nog verder geëscaleerd en had dit vrijwel zeker geleid tot arbeidsongeschiktheid van de ambtenaar.

Problemen rond een uitkering

Door een vergissing van een uitkeringsinstantie ontvangt een vrouw een uitkering die hoger is dan waarop zij formeel recht heeft. De vrouw weigert het teveel gekregen bedrag terug te betalen. Er volgt een procedure bij de bestuursrechter. De rechter verwijst de partijen met hun instemming naar een mediator. Bij de mediator legt de vrouw aan de vertegenwoordiger van de uitkeringsinstantie uit dat zij de situatie onrechtvaardig vindt. Bovendien kan zij het bedrag niet in één keer terugbetalen. De uitkeringsinstantie krijgt de gelegenheid om uit te leggen hoe de fout is ontstaan. Zij legt ook uit dat de vrouw in elk geval ten dele had kunnen begrijpen dat zij een te hoog bedrag kreeg. Doordat beide partijen hun bezwaren kenbaar hebben kunnen maken, zijn ze ook bereid samen een oplossing te vinden. De partijen spreken af dat de uitkeringsinstantie een deel van de terugvordering kwijtscheldt en de vrouw betaalt de rest in termijnen terug.

Alimentatie en verdeling na echtscheiding

Twee echtelieden gaan scheiden. Over en weer is er veel onbegrip, praten is onmogelijk geworden en ze kunnen het daarom niet eens worden over de hoogte van de alimentatie en de verdeling van de huwelijksgemeenschap. Ze willen allebei in het huis blijven wonen, maar omdat ze niet meer met elkaar praten, weten ze niet waarom de ander bepaalde wensen heeft. De spanningen lopen op, ook in de contacten met de meerderjarige kinderen van wie er één binnenkort gaat trouwen. De situatie verergert nadat de vrouw de echtscheidingsprocedure is begonnen, waarin de verdeling en de alimentatie hoofdonderwerpen zijn. De rechter constateert op de zitting dat over de alimentatie niet beslist kan worden als de verdeling niet vast staat, en omgekeerd. Dit zal de procedure in elk geval vertragen en ook signaleert de rechter dat een uitspraak de andere problemen in de familie niet oplost. Een onderlinge regeling verdient de voorkeur en de rechter stelt daarom mediation voor. Beiden stemmen in met mediation, tot verrassing van de ander. De mediator brengt het gesprek tussen hen weer op gang en vertaalt hun verwijten in belangen, waardoor het voor beiden gemakkelijker wordt weer naar de toekomst te kijken. Tijdens de mediation wordt duidelijk dat de belangen bij de woning toch anders liggen dan men dacht. De vrouw wil in de woning blijven, omdat ze waarde hecht aan de buurt en de tuin en bij de man gaat het alleen om het wonen in een vierkamerwoning, eventueel ook zonder tuin. Na taxatie van de woning blijkt dat de vrouw in het huis kan blijven, omdat ze in staat is de man 'uit te kopen'. De man kan met dat geld een nieuw huis te kopen dat past bij zijn wensen. En de alimentatie kan worden afgestemd op de uitgaven van beide partijen. Aan het eind van de mediation accepteren ze allebei de scheiding en de gevolgen en door de verbeterde sfeer in de familie kunnen zij in goede harmonie aanwezig zijn bij het huwelijk van hun zoon.

De zelftest

Vul de zelftest in en ontdek of mediation een manier is om uw conflict op te lossen. Denk niet aan wat de ander denkt of wil, maar ga uit van uw eigen ideeën.

Bent u bereid mee te werken aan een oplossing die in onderling overleg tot stand komt?

Ja, want

- ik zie wel mogelijkheden voor een redelijke oplossing
- ik heb belang bij een snelle oplossing
- ik heb nog vaker met de andere partij(en) te maken
- ik wil graag een oplossing op maat waar ik zelf invloed op heb
- het gaat ook om communicatiestoringen
- ik denk dat in mediation ook andere conflicten die ik met de wederpartij heb, kunnen worden opgelost
- het kan wellicht aanzienlijke (proces)kosten besparen

Nee, want

- ik vind het erg belangrijk dat de rechter zich over deze zaak uitspreekt
- een eerdere mediationpoging is mislukt en ik wil het niet nog eens proberen
- ik zie geen enkele mogelijkheid tot onderhandelen, omdat...

Ik twijfel, want

- ik weet niet precies waaraan wij beginnen
- ik weet niet hoeveel ruimte er is om te onderhandelen
- ik vind het moeilijk om met de wederpartij om de tafel te zitten
- ik weet niet of de andere partij wel wil meewerken
- ik zie weinig mogelijkheden

Als u bij “ja” één of meerdere argumenten herkent, meldt u dan aan voor mediation bij de mediationfunctionaris van het gerecht waar uw procedure loopt.

Twijfelt u of wilt u meer informatie, dan kunt u overleggen met de mediationfunctionaris.

Adressen

Mediationfunctionarissen van de gerechten

Elke rechterlijke instantie heeft zijn eigen mediationfunctionaris die uw vragen over mediation tijdens een gerechtelijke procedure kan beantwoorden. Met hem of haar kunt u overleggen of mediation zich leent voor het oplossen van uw conflict. Daarnaast regelt de mediationfunctionaris de mediation. Via onderstaande contactgegevens kunt u direct contact opnemen met een mediationfunctionaris bij u in de buurt.

Rechtbank Noord-Holland

Locatie Alkmaar

mediationbureau.rb-nho@rechtspraak.nl

Locatie Haarlem

mediationbureau.rb-nho@rechtspraak.nl

Rechtbank Gelderland

Locatie Arnhem

mediation.rb.gel.arnhem@rechtspraak.nl

Locatie Zutphen

mediationbureau.zutphen@rechtspraak.nl

Rechtbank Overijssel

Locatie Almelo

mediation.rb-ove.almelo@rechtspraak.nl

Locatie Zwolle

mediation.rb-ove.zwolle@rechtspraak.nl

Rechtbank Midden-Nederland

Locatie Lelystad

mediation.rb-mnl@rechtspraak.nl

Locatie Utrecht

mediation.rb-mnl@rechtspraak.nl

Rechtbank Limburg

Locatie Maastricht

mediation.rb-lim.maastricht@rechtspraak.nl

Locatie Roermond

mediation.rb-lim.roermond@rechtspraak.nl

Rechtbank Amsterdam

mediationbureau.rb.amsterdam@rechtspraak.nl

Rechtbank Rotterdam

Locatie Dordrecht

mediation.rb.dordrecht@rechtspraak.nl

Locatie Rotterdam

mediationbureau.rotterdam@rechtspraak.nl

Rechtbank Den Haag	mediation.rb.denhaag@rechtspraak.nl
Rb Zeeland / West-Brabant	
Locatie Breda	mediation.breda.zwb@rechtspraak.nl
Locatie Middelburg	mediation.middelburg.zwb@rechtspraak.nl
Rechtbank Noord-Nederland	
Locatie Assen	mediation.assen@rechtspraak.nl
Locatie Groningen	mediation.rb.groningen@rechtspraak.nl
Locatie Leeuwarden	mediation.rbleeuwarden@rechtspraak.nl
Rechtbank Oost-Brabant	mediation.denbosch@rechtspraak.nl
College van Beroep voor Bedrijfsleven	mediationbureau.CBB@rechtspraak.nl
Centrale Raad van Beroep	mediation.crvb@rechtspraak.nl
Hof Den Haag	mediation.hof.denhaag@rechtspraak.nl
Hof Den Bosch	mediation.denbosch@rechtspraak.nl
Hof Arnhem-Leeuwarden	
Locatie Arnhem	mediation.rb.gel.arnhem@rechtspraak.nl
Locatie Leeuwarden	mediation.hofleeuwarden@rechtspraak.nl
Hof Amsterdam	mediation.hof.amsterdam@rechtspraak.nl